

# Belgia zbliża się do decyzji o systemie kaucyjnym. Problemem są puszki

3.9.2026 - | Polska Izba Gospodarki Odpadami

**Belgia przez lata wskazywała swój system niebieskich worków PMD jako argument przeciwko wprowadzaniu klasycznego systemu kaucyjnego. PPWR stawia jednak sprawę znacznie ostrzej: od 2029 r. państwa UE mają zapewnić 90-procentową selektywną zbiórkę jednorazowych butelek z tworzyw i metalowych opakowań na napoje. Belgijskie wyniki dla PET są wysokie. Znacznie gorzej wyglądają puszki - i to one mogą przesądzić o wprowadzeniu kaucji.**

Belgijski system zbiórki opakowań należy do najbardziej rozwiniętych w Europie. Plastikowe butelki, puszki, kartony po napojach i inne opakowania trafiają do charakterystycznych niebieskich worków PMD, odbieranych bezpośrednio od mieszkańców.

Fost Plus zbudował wokół tego systemu rozbudowaną infrastrukturę sortowania i recyklingu. W 2024 r. aż 73,3 proc. zbieranych przez organizację materiałów poddawano recyklingowi w samej Belgii.

Dlatego przez lata można było argumentować: po co budować kosztowny system kaucyjny, skoro istniejący system już działa?

PPWR może wymusić ponowne przeliczenie tej kalkulacji.

## 90 procent albo kaucja

Rozporządzenie zakłada, że do **1 stycznia 2029 r.** państwa członkowskie mają zapewnić co najmniej 90-procentową selektywną zbiórkę jednorazowych plastikowych butelek oraz metalowych opakowań na napoje o pojemności do 3 litrów.

Podstawowym instrumentem osiągnięcia tego wyniku ma być system kaucyjny.

PPWR przewiduje jednak wyjątek. Państwo może uniknąć obowiązku wprowadzenia DRS, jeśli osiągnie **co najmniej 80 proc. selektywnej zbiórki w 2026 r.** i przedstawi Komisji wiarygodny plan dojścia do 90 proc. do 2029 r.

I właśnie dlatego tegoroczne wyniki Belgii nabierają szczególnego znaczenia.

## PET blisko celu. Puszki znacznie dalej

W przypadku plastikowych butelek sytuacja wygląda stosunkowo dobrze.

W 2024 r. Fost Plus wykazywał **80,5 proc. selektywnej zbiórki**, a według danych za 2025 r. wskaźnik wzrósł do około **83 proc.**

Prawdziwym problemem są puszki.

Dla 2024 r. Fost Plus szacował ich poziom zbiórki na zaledwie **65,6 proc.** Różnica względem

plastikowych butelek jest więc ogromna.

Organizacja wskazuje na prostą przyczynę. Butelka częściej trafia do gospodarstwa domowego i później do niebieskiego worka. Puszki są natomiast często kupowane i opróżniane **poza domem - w podróży, na ulicy czy podczas imprez**. Znacznie łatwiej trafiają więc do kosza na odpady zmieszane albo stają się litteringiem.

To właśnie ta różnica może przesądzić o przyszłości belgijskiego systemu.

## Jest jeszcze problem z samym liczeniem

Sprawę komplikuje brak jednolitej europejskiej metodologii obliczania poziomu selektywnej zbiórki puszek.

Fost Plus, podając wynik 65,6 proc. za 2024 r., zastosował metodę analogiczną do tej używanej dla plastikowych butelek na podstawie dyrektywy SUP. Organizacja sama zastrzega jednak, że utrudnia to dokładne porównywanie wyników z celami PPWR.

Co ciekawe, w raporcie za 2025 r. Fost Plus nie podał już porównywalnego wskaźnika **zbiórki** puszek. Pojawia się natomiast 94-procentowy poziom ich recyklingu. Na problem zwrócono uwagę również w parlamencie Walonii.

To nie jest różnica semantyczna.

PPWR wymaga osiągnięcia odpowiedniego poziomu **selektywnej zbiórki**, a nie wykazania wysokiego poziomu recyklingu materiału, który już znalazł się w systemie.

## Belgowie chcieliby uniknąć rewolucji

Dla Belgii stawką jest utrzymanie istniejącej infrastruktury.

Klasyczny DRS oznaczałby konieczność stworzenia równoległego systemu odbioru opakowań: punktów zwrotu, automatów RVM, rozliczania kaucji, transportu i centrów liczenia.

Jednocześnie część najcenniejszego materiału – przede wszystkim PET i aluminium – zostałaby wyjęta z obecnego strumienia PMD.

To oznacza zmianę ekonomiki systemu Fost Plus oraz istniejących sortowni.

Z drugiej strony obecne rozwiązanie ma widoczną słabość: bardzo dobrze przechwytyje opakowania wyrzucane w domu, ale gorzej radzi sobie z konsumpcją „on-the-go”.

I właśnie tutaj kaucja ma swoją największą przewagę. Pusta puszka przestaje być bezwartościowym odpadem, który można wrzucić do najbliższego kosza. Zaczyna mieć konkretną wartość dla konsumenta.

## Rok 2026 będzie rozstrzygający

Belgijska dyskusja jest szczególnie interesująca, ponieważ nie dotyczy kraju ze słabo rozwiniętym systemem selektywnej zbiórki.

Wręcz przeciwnie.

Belgia posiada rozwinięty EPR, powszechną zbiórkę PMD, nowoczesne sortownie i krajową infrastrukturę recyklingową. Problemem jest stosunkowo niewielki, ale bardzo charakterystyczny strumień uciekający z tego systemu.

Dlatego decyzja może sprowadzić się do pytania, czy warto przebudować cały system, aby przechwycić brakujące kilkanaście czy kilkadziesiąt procent opakowań po napojach.

PPWR pozostawia Belgii możliwość odpowiedzi „nie”.

Najpierw jednak kraj musi wykazać, że istniejący model potrafi osiągnąć wymagane wyniki.

**Dla butelek jest już blisko. Dla puszek droga pozostaje znacznie dłuższa.**

I to właśnie wynik osiągnięty w **2026 r.** może zdecydować, czy belgijski niebieski worek obroni się przed kaucją, czy obok niego trzeba będzie zbudować zupełnie nowy system.

red.

<https://odpady.net.pl/2026/08/26/belgia-zbliza-sie-do-decyzji-o-systemie-kaucyjnym-problemem-sa-puszki>